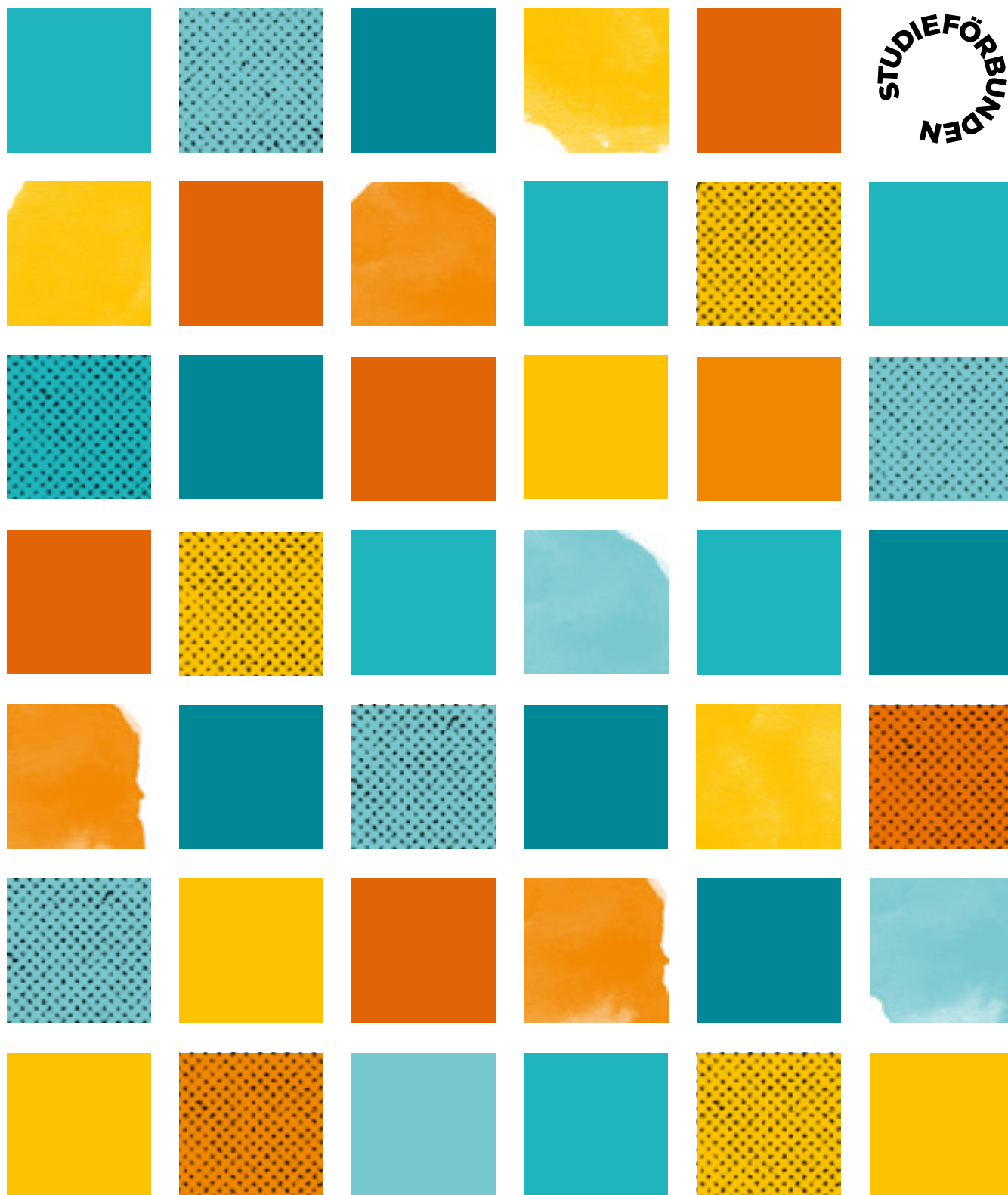

Kvalitetskod

Studieförbundens överenskommelser

Innehåll

Studieförbundens demokratiförklaring	3
Demokratiområdet	4
Studieförbundens etiska förhållningssätt	7
Studieförbundens överenskommelse om jäv	9
Studieförbundens överenskommelse om efterregistrering av arrangemang/sammankomster	11
Studieförbundens överenskommelse om närvarokrockar	12
Studieförbundens överenskommelse kring ansvaret för verksamheten och statsbidragets användning	14
Studieförbundens överenskommelse om kulturprogram.....	17
Studieförbundens överenskommelse om grundläggande ledarutbildning.....	19
Studieförbundens överenskommelse om Offentlig redovisning av folkbildning med samverkanspart....	20

Studieförbundens demokratiförklaring

Demokrati är grundstenen i den fria och frivilliga folkbildningen. Genom folkbildningen får människor förutsättningar att agera demokratiskt och vara delaktiga i demokrati och samhällsutveckling.

Att ”stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin” är det första syftet med statens stöd till folkbildningen.

Studieförbunden utgår från en bildningstradition med människans kraft och möjligheter i centrum. Det innebär att människor möts på lika villkor i en verksamhet som genomsyras av delaktighet och medinflytande. I studiecirklarna formar människor tillsammans vägen till bildning. Egna erfarenheter, upplevelser och åsikter tas tillvara som en viktig del i det gemensamma lärandet. Att delta i folkbildning är därför i sig en träning i praktisk demokrati.

De olika studieförbunden skiljer sig åt vad gäller värdegrund, inriktning och profil, men den demokratiska grunden med djupa rötter i folkbildningstraditionen är densamma. Studieförbunden folkbildar i god demokratisk anda genom respektfulla möten och samtal. Verksamheten syftar till att främja, stärka och utveckla demokratin och demokratiska värderingar hos individer och i hela samhället.

En stor del av studieförbundens verksamhet genomförs i samverkan med föreningar och grupper. Många människor medverkar som cirkelledare eller föreläsare på ideell eller arvoderad basis. Hela verksamheten måste utgå från demokratiska värderingar.

Studieförbunden har också en viktig uppgift i att arbeta demokrati-främjande med individer eller grupper som vill arbeta med att utveckla och stärka sina demokratiska värderingar. Sådana insatser måste vara noga genomtänkta och följas nära.

Varje studieförbund:

- Respekterar alla människors lika värde, värdighet och rättigheter.
- Respekterar lagens diskrimineringsgrunder och behandlar alla människor lika.
- Tar avstånd från alla former av våld och våldsbejakande extremism och varje form av tvång, hot eller annan kränkning av människors grundläggande fri- och rättigheter.
- Främjar yttrandefrihet och öppna diskussioner, alltid utifrån en demokratisk värdegrund.
- Tar fullt ansvar för alla arrangemang som vi anordnar.

Dessa demokratiska värderingar gäller för alla i organisationen, inklusive förtroendevalda, anställda och cirkelledare.

Studieförbunden kompromissar aldrig med demokratiuppdraget.

Studieförbunden främjar demokratin varje dag.

Demokratiområdet

Studieförbundens överenskommelse om arbetet med att motverka odemokratisk verksamhet

Demokrati är själva kärnan i folkbildningen och dess historia ända från start. Studieförbundens värderingar, möten och metoder genomsyras av demokrati. Statens första syfte med stödet till folkbildningen är också att stärka och utveckla demokratin. Studieförbundens egna styrdokument och systematiska kvalitetsarbete utgör grunden för att all verksamhet är demokratisk oavsett vem eller vilka man samverkar med. I uppdraget ingår att motverka och bemöta odemokratisk verksamhet.

Som grund har alla studieförbund anslutit sig till Studieförbundens demokratiförklaring. Folkbildning genomförs alltid utifrån principen om alla människors lika värde med de mänskliga rättigheterna och diskrimineringslagen som grund.

Det här är studieförbundens gemensamma plattform med rutiner och verktyg för att säkra demokratisyftet och motverka odemokratisk verksamhet. Den omfattar ett antal gemensamma principer inom specifika områden:

- För det systematiska kvalitetsarbetet.
- För att bedöma risk inför ett samarbete.
- För agerande vid risk för odemokratisk verksamhet.
- För riskhantering vid arrangemang.
- För kvalitetssäkring av ledare.

Dessa presenteras nedan.

Principer för det systematiska kvalitetsarbetet

Krav på demokratiska värderingar och arbetssätt genomsyrar allt arbete och all samverkan, vilket säkras i det systematiska kvalitetsarbetet.

Detta säkerställs genom:

- Studieförbundens stadgar och policy.
- Riktlinjer och arbetsmetoder för folkbildningen.
- Avtal eller överenskommelser med samverkanspartner.
- Bedömning och godkännande av ledare.
- Riskhanteringsmekanismer inom internkontrollen.

Principer för att bedöma risker inför samarbete med samverkanspart

Ett samarbete prövas och bedöms alltid utifrån studieförbundets rutiner. Grundläggande är att föra dialog med ledare, företrädare och förtroendevalda om villkoren för samverkan och bedöma om krav och kriterier uppfylls.

Studieförbunden har en viktig uppgift i att arbeta demokratifrämjande med individer eller grupper som vill arbeta med att utveckla och stärka sina demokratiska värderingar. Samarbeten inleds inte med samverkanspartner som går emot studieförbundets värderingar, synsätt och mål.

Samverkansparten:

- Informeras om studieförbundets villkor för samarbetet och verksamheten.
- Ställer sig bakom studieförbundets värderingar och diskrimineringslagstiftningen.

- Sluter avtal eller överenskommelse om samverkan, när studieförbundet efterfrågar detta.

I Studieförbundens överenskommelse kring ansvaret för verksamheten och statsbidragets användning anges att ideella föreningar med omfattande verksamhet inkommer med dokumentation om demokratisk uppbyggnad, såsom stadgar, årsmötesprotokoll, styrelsens sammansättning etc.

Studieförbunden:

- Har rutiner för *bedömning* av ny samverkanspart.
- Genomför *verksamhetsuppföljning* såsom regelbunden kontakt med ledare planerade eller oanmälda verksamhetsbesök etc.
- Gör *rimlighetsbedömningar* av omfattande samverkan.
- Genomför riskbedömningar och fördjupade uppföljningskontroller *vid behov*. Studieförbunden uppmärksammar särskilt organisatoriska förändringar och externa eller interna riskfaktorer som kan påverka samarbetet.

Om villkoren inte följs kan studieförbundet ensidigt välja att avbryta samarbetet.

Principer för agerande vid risk för odemokratisk verksamhet

Studieförbunden har beredskap att agera vid risk för odemokratisk verksamhet och arbetar förebyggande genom att:

- Beakta risken för odemokratiska samverkanspartner och odemokratisk verksamhet i *risk- och väsentlighetsanalyser*.
- Utreda varje misstanke om odemokratisk verksamhet eller odemokratiska Samverkanspartner och vidta lämpliga *åtgärder*.
- Agera utifrån en *handlingsplan* vid misstanke om odemokratisk verksamhet och odemokratiska samverkanspartner. All personal ska ha kännedom om och kan agera utifrån handlingsplanen.
- Ha en *visselblåsarfunktion*, eller motsvarande, för anmälan vid misstanke om missförhållanden.

Principer för riskhantering vid arrangemang

- Arrangemang planeras, genomförs och följs upp av studieförbunden.
- Arrangemangets syfte och innehåll är känt genom att arbetsplaner och kulturprogram godkänns av studieförbundet.
- Kostnader för folkbildningsverksamhet stäms av och ersätts mot verifikation enligt studieförbundets ekonomiska riktlinjer.
- Studieförbunden genomför rimlighetsbedömningar och egenkontroller av verksamhet och kostnader.

Principer för kvalitetssäkring av ledare

För att bli cirkelledare ska studieförbunden introducera och godkänna personen. Om personen under introduktionen bedöms som lämplig erbjuds ledarutbildning.

I studieförbundens introduktion och utbildning ingår:

- Information om studieförbundets värderingar och alla människors lika värde och rätt till demokratiskt lärande och delaktighet.
- Hur man ska agera vid misstanke om missförhållanden.

Genom introduktionen och utbildningen ställer sig ledaren bakom studieförbundets demokratisyftande mål, värderingar och arbetssätt.

Även företrädare/ledare inom kulturprogram ges en introduktion och godkänns utifrån lämplighet. Studieförbunden avböjer företrädare/ledare som inte bedöms dela studieförbundets värderingar.

Tidsplan

Den gemensamma plattformen gäller från den 1 september 2023. Uppföljning och utvärdering sker inom ramen för ordinarie process i kvalitetskodexen. Om statliga demokrativillkor beslutas eller vid behov ska dokumentet uppdateras.

Studieförbundens etiska förhållningssätt

Studieförbundens etiska förhållningssätt gäller alla företrädare för studieförbunden. Varje studieförbund ska arbeta för att studieförbundens etiska förhållningssätt ska genomsyra verksamheten och bäras av alla företrädare. Förhållningssättet tillämpas i all folkbildningsverksamhet som bedrivs med samhällsstöd.

Vår verksamhet ska vara trovärdig

Studieförbundens roll som arrangör av folkbildningsverksamhet bygger på förtroende från allmänheten, bidragsgivarna, medlemsorganisationer och stiftare samt deltagarna i verksamheten. Våra företrädare ska trovärdigt och öppet kunna redogöra för verksamhetens innehåll, ekonomi och metoder för att bedriva god folkbildning.

Vi diskuterar öppet och sakligt

Vi diskuterar etiska frågor öppet och sakligt med andra studieförbundsföreträdare och med respekt för varandra.

Vi tar snabbt itu med frågorna

Vi har hög beredskap för att ta itu med etiska frågor för att värna förtroendet för folkbildningen. Om verksamhet ifrågasätts, ska både den organisation som ifrågasätts och den som ifrågasätter argumentera utifrån sakliga grunder. Vid oegentligheter ska vi agera direkt, redovisa argument öppet och behandla frågorna utan dröjsmål. Vi ska använda våra granskningsverktyg för att snabbt kunna identifiera och åtgärda missförhållanden.

Vi tar upp frågor i det sammanhang där de uppstår

Utgångspunkten är tydlig, vi hanterar etiska frågor i det sammanhang och på den nivå där de uppstår. Om frågan i undantagsfall inte kan lösas på en nivå lyfts frågan till nästa ansvarsnivå inom studieförbunden. Inom varje organ för studieförbundens samarbete och inom varje studieförbund finns former för detta. I varje studieförbund finns ansvariga på nationell nivå som ytterst kan kopplas in i etiska frågor inom den egna organisationen eller i relation till ett annat studieförbund.

Vi ska följa överenskommelser och föreskrifter

Varje studieförbund ska följa överenskommelser om vår verksamhet som träffas inom ramen för branschorganisationen Studieförbunden och följa föreskrifter som utfärdas av Folkbildningsrådet, riksdag och regering samt andra myndigheter och bidragsgivande instanser.

Vi respekterar valet av studieförbund

Studieförbunden erbjuder olika kompetens, profil och idémässig särart samt pedagogik och lärresurser. Vår ambition är att inom denna ram nå nya deltagare och ny verksamhet – inte att ta över befintlig verksamhet från annat studieförbund. Vi respekterar deltagares, grupper, och organisationers val av studieförbund. Vi tar inte aktiv kontakt eller utformar lockande erbjudanden i syfte att uppnå ett byte av studieförbund. Studieförbunden ska inte erbjuda ekonomiska eller andra ersättningar som inte motsvaras av specifika kostnader som rör folkbildningsverksamheten.

Studieförbundet ska informera sig om en organisation redan har ett samarbete med eller är medlem i ett annat studieförbund. Varje deltagare, grupp eller organisation är dock suverän att besluta om deltagande i eller samverkan med studieförbund.

När en samverkanspart går över från ett studieförbund till ett annat ska inblandade studieförbund ha kontakt med varandra.

Organisationer eller verksamheter följer inte med medarbetare vid en övergång mellan studieförbund såvida det inte rör sig om avveckling av verksamhet eller följer av en överenskommelse studieförbunden emellan.

Studieförbundens överenskommelse om jäv

Studieförbunden och dess verksamheter finansieras till stor del av statsbidrag och andra offentliga medel, dessa medel möjliggör att ett stort antal människor och samverkanspartner får ta del av vår folkbildning. Vår verksamhet skapas tillsammans med ideella krafter och bygger på en hög grad av tillit, detta gör frågan om jäv viktig för oss studieförbund.

Jäv i sig är inget brott, men att minimera riskerna för jäv kan vara en bidragande faktor för om förtroende och tillit kan finnas för studieförbunden och dess verksamhet. Att våra deltagare, samverkanspartner och bidragsgivare känner trygghet i att verksamheten bedrivs på ett kvalitets-säkert sätt är viktigt. Genom att agera opartiskt och sakligt i alla delar som rör verksamheten kan jävsituationer undvikas.

Vad är jäv

Med jäv avses en omständighet som kan rubba förtroendet för medarbetare eller förtroendevaldas opartiskhet och objektivitet.

Även om jäv föreligger behöver det inte betyda att någon agerar partiskt, det betyder att det finns en omständighet som kan utgöra risk för partiskt agerande.

Jävsgrunder

Det finns olika jävsgrunder och de som främst är relevanta för vår verksamhet är:

Sakägar-, intresse- och närståendejäv

Sakägarjäv: när en sak angår en själv i en inte oväsentlig utsträckning.

Intressejäv: när ett beslut kan antas påverka en i en inte oväsentlig utsträckning.

Närståendejäv: när någon närstående är part eller om denne kan antas påverkas av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning.

Delikatessjäv

Delikatessjäv: fångar upp de situationer som övriga jävsgrunder inte täcker in som till exempel chefs/medarbetarförhållande, vänskap/ovänskap, beroendeförhållande av ekonomisk art, stort engagemang i eller förtroendeuppdrag hos samverkanspart.

När uppstår jäv

Jäv är ett förhållande då någon är partisk i frågor som berör den egna personen, någon närstående eller dennes koppling till organisation eller företag.

Med närstående menas här: make/maka, registrerad partner, sambo, barn, barnbarn, syskon, föräldrar, svärföräldrar, mor- och farföräldrar samt andra närstående relationer.

Jäv kan exempelvis vara

- Om medarbetare eller förtroendevald handlägger eller fattar beslut i ärende i den egna organisationen eller hos samverkanspart som berör en själv.
- Om medarbetare eller förtroendevald fattar beslut som berör ens närstående.

- Om medarbetare eller förtroendevald fattar beslut som rör närståendes ekonomiska intressen, exempelvis ge arvode/lön.
- Om medarbetare eller förtroendevald anlitar närståendes företag.
- Om uppenbar vänskap eller ovänskap föreligger kan opartiskhet rubbas.

Meddela närmaste chef vid risk för jäv

Den medarbetare eller förtroendevald som berörs av jäv ska meddela detta till närmaste chef.

Om medarbetare eller förtroendevald bedömer att jäv föreligger hos kollega/förtroendevald ska detta meddelas till närmaste chef eller annan ansvarig.

Jäv och intressekonflikt

Vid risk för jäv eller intressekonflikt mellan anställd, cirkelledare och samverkanspart ska alltid ansvarig chef eller annan part enligt delegation på studieförbundet granska samt godkänna samarbetet samt eventuella kostnadsersättningar, arvoden eller löner.

Hur vi arbetar för att förebygga jäv

Vi utbildar samtliga medarbetare och förtroendevalda och medvetandegör vad jäv är och hur jävsituation ska hanteras.

Studieförbundens överenskommelse om efterregistrering av arrangemang/sammankomster

Samtliga studieförbund är anslutna till rapporteringssystemet Gustav. All statsbidragsberättigad verksamhet läggs in i Gustav, och hanteras där. Arrangemang och dess sammankomster ska finnas i Gustav innan de genomförs, men det kan finnas skäl för att detta inte sker och undantag kan då göras.

Risk vid efterregistrering av arrangemang eller sammankomster

Att ansvaret för att säkerställa arrangörskapet inför, under och efter arrangemanget försvåras om inte uppgifter finns inlagda.

Efterregistrering av arrangemang:

- Arrangemang skapade i E-tjänst/Gustav mer än 30 dagar efter startdatum/genomförandedatum tillåts inte.
- Spärren är löpande, och utgår alltid från dagens datum.
- Från verksamhetsåret 2024 och framåt finns spärr i E-tjänst/Gustav.
- Studieförbunden ansvarar för egna kontroller av de arrangemang som skapats i spannet 1–30 dagar i efterhand som ett led i förbundens egenkontroll.

Detta avser samtliga statsbidragsberättigade verksamhetsformer.

Studieförbundens överenskommelse om närvarokrockar

Studieförbunden samkör verksamhetsdata i syfte att hitta felaktigheter som berör flera studieförbund.

Denna samkörning regleras genom *Avtal om gemensam personuppgiftsbehandling 2020-12-08* mellan Studieförbunden i samverkan och samtliga medlemsförbund.

Samkörning sker minst två gånger per år, vilket är i enlighet med Folkbildningsrådets villkor sedan 2024; *Statsbidrag till verksamhet i studieförbunden Villkor och fördelning från och med 2024*.

Risker vid närvarokrockar

- Att studieförbundets rapportering baseras på ett felaktigt underlag.

Faktorer som bidrar till att närvarokrockar kan uppstå

- Att ledaren inte rapporterar närvaron korrekt.
- Att deltagare "vandrar" mellan olika cirklar som pågår samtidigt.
- Att verksamhet inte genomförts och/eller är felaktigt rapporterad.

Kontroll av krockar

Grundprincipen är att krockar först kontrolleras internt av studieförbundet. Utifrån kontrollen görs sedan en bedömning av vilka krockar som behöver utredas vidare utifrån nedanstående punkter.

- Deltagare med en krock utreds vanligtvis inte och föranleder ingen strykning.
- Deltagare med två eller flera krockar utreds.
- Krock med ledare* utreds alltid, även när ledaren är ledare hos ett förbund och deltagare i ett annat.
- Om det är flera deltagare ur samma grupp som krockar ska dessa utredas.
- Om det finns andra misstankar eller felaktigheter kring krocken ska dessa utredas.

Exempel på när vi tar kontakt med annat studieförbund

Grundprincipen är att kontakt tas med annat studieförbund när bedömning gjorts att krocken behöver utredas.

- Deltagaren säger att den inte finns i det andra studieförbundet/förbunden som krocken uppstått med.
- Alla deltagare i gruppen är dubbelrapporterade.
- När samma verksamhet krockar upprepade gånger.
- Vid krock av ledare eller när ledaren är deltagare hos annat studieförbund.
- Där misstanke väcks om oegentligheter/fusk utifrån en analys av helheten, exempelvis att många deltagare krockar, många timmar eller sammankomster med krock.

Korrigeringsprinciper

Det/de studieförbund som efter kontroll konstaterats ha felaktig närvarorapportering korrigerar verksamhet enligt följande principer:

- När studieförbunden inte kan klargöra var deltagaren faktiskt har

befunnit sig, ska alla berörda studieförbund stryka deltagaren/deltagarna på sammankomsten/sammankomsterna.

- När deltagare stryks och sammankomsten därmed blir icke-godkänd stryks sammankomsten. Om arrangemanget därmed blir icke-godkänt stryks arrangemanget.
- När deltagaren är ledare i flera studieförbund där verksamhet krockar stryks sammankomsten/sammankomsterna eller hela arrangemanget, beroende på krockens omfattning, i det förbund felet uppstått.

Övrigt

- Studieförbundet ska genomföra åtgärder så att krockar inte uppstår igen.
- Dubbelrapporterad verksamhet ska åtgärdas av alla studieförbund i god tid innan nästa samkörning.
- Varje studieförbund ansvarar för att studieförbundets kontaktlista är uppdaterad och korrekt.

* Med ledare avses i denna överenskommelse ledare för studiecirkel, annan folkbildningsverksamhet och kulturprogram.

Studieförbundens överenskommelse kring ansvaret för verksamheten och statsbidragets användning

Folkbildningsrådets villkor för ansvar för verksamheten och statsbidragets användning ur "Statsbidrag till verksamhet i studieförbunden – villkor och fördelning 2024":

När studieförbund använder statsbidrag i en verksamhet ska studieförbundet i alla led ta ansvar för och kunna redovisa varje användning av bidraget.

När statsbidrag används i en verksamhet ska det alltid framgå att studieförbundet är arrangör.

Ansvar vid samverkan

Studieförbundet kan genomföra sin verksamhet i samarbete med medlemsorganisationer och samverkansparter. När flera parter samarbetar om verksamheten har studieförbundet ansvar för sin del av finansieringen och därtill ett ansvar för att hela arrangemanget genomförs i enlighet med statsbidragsvillkoren.

Statsbidraget får inte användas till ett allmänt verksamhets- eller organisationsstöd. För organisationer med en stor andel folkbildningsmässig verksamhet ansvarar studieförbundet för en rimlighetsbedömning av vad som kan finansieras med statsbidrag.

Föreningsverksamhet såsom sammanträden, förenings- eller planeringsmöten och liknande, kan inte genomföras med statsbidrag.

Verksamhet som en myndighet, kommun eller ett annat organ än Folkbildningsrådet har finansieringsansvar för, kan inte finansieras med statsbidrag.

Studier som ingår i personalutbildning eller som är ett led i formella utbildningsprogram, till exempel inom det ordinarie skolväsendet, kan inte genomföras med statsbidrag.

Verksamhet som tillkommit på uppdrag och därigenom har annan finansiering kan inte bedrivas med statsbidrag.

Ansvar för kostnader

En samverkanspart eller privatperson som har haft utlägg kan enbart få ersättning för kostnader direkt förknippade med en specifik folkbildningsverksamhet. Studieförbundet ska avgöra vad som är en skälig kostnad.

Kostnadsersättning får inte bytas mot bidragsförmedling, exempelvis baserad på schabloner såsom omfattningen av verksamheten.

Kostnadsersättning utöver arvode, reseersättning, studiematerial, förbrukningsmateriel och lokalkostnader får inte ges till privatpersoner. Kostnadsersättning som avser privatbostad eller privat konsumtion är inte tillåten.

Oavsett omfattning av kostnadsersättning ska studieförbundet doku-
mentera hur ersättningen avser en specifik folkbildningsverksamhet och kunna uppvisa kvitton eller motsvarande.

Ansvar för pedagogik

Studieförbundet har ansvar för planering, genomförande och uppföljning av folkbildningsverksamheten.

Den viktigaste delen av studieförbundets pedagogiska ansvar är att utbilda och godkänna ledare för studiecirklar och övriga aktiviteter.

Studieförbundets lokalavdelningar ska ha rutiner för godkännande av dessa ledare. Ett godkännande innebär att lokalavdelningen bedömer att ledaren är lämplig för och har den kompetens som krävs för uppdraget.

Verksamheten i alla studiecirklar och andra grupper ska bedrivas planmässigt genom en dokumenterad plan som gruppen gemensamt utarbetar eller genom planer utformade på lokal eller nationell nivå i studieförbundet.

Studieförbundens tolkningar och rekommendationer av ansvaret för verksamheten och statsbidragets användning

Allmänt om arrangörskapet

Det är viktigt att studieförbundet är tydligt i sin roll som ansvarig arrangör. Studieförbundet kan inte överlämna ansvaret till någon annan part utan ska ta fullt ansvar för den verksamhet som rapporteras som underlag för statsbidrag. Detta utesluter inte att samverkansparter också tar ansvar för sin del av planering och genomförande.

- Studieförbundet ska i samarbetet tydligt skilja på vad som är statsbidragsberättigad folkbildningsverksamhet och vad som inte är det.
- Deltagarna ska informeras om vilket studieförbund som arrangerar verksamheten.
- I all information och marknadsföring ska det tydligt framgå att studieförbundet är arrangör.
- Uttryck som "sponsras av" ska inte användas.
- Den pedagogiska kvaliteten ska säkerställas genom bland annat utbildade ledare, tillämpliga och relevanta arbets-/studieplaner, aktuellt studie- och arbetsmaterial samt löpande uppföljning och utvärdering.
- Varje studieförbund skall säkerställa att ledaren har den kompetens som krävs för uppdraget.
- Studieförbundet skall aktivt delta i planeringen av all folkbildningsverksamhet för att kunna arrangera den. Planeringen skall i efterhand kunna följas upp.
- Registrering av ett arrangemang bör ske i anslutning till att det startar, och senast 30 dagar efter startdatum.
- Cirkelledaren skall uppmanas att rapportera närvaro i anslutning till sammankomsten.

Ett eller flera studieförbund

Studieförbunden respekterar deltagares och samverkansparter val av studieförbund och varje deltagare och samverkanspart är suverän i att besluta om deltagande i eller samverkan med studieförbund.

- När en grupp valt ett studieförbund att samverka med innebär det att samma verksamhet inte kan rapporteras som underlag för statsbidrag av ett annat studieförbund.
- När en förening ingått överenskommelse att samverka med ett studieförbund avseende folkbildningsverksamhet innebär det att samma verksamhet inte kan rapporteras som underlag för statsbidrag av ett annat studieförbund.
- Om en grupp eller förening önskar byta studieförbund under innevarande verksamhetsår ska det ske i öppen dialog mellan alla parter. Planerad och påbörjad verksamhet hos ett studieförbund kan inte flyttas med till ett annat studieförbund.

- Om en grupp eller förening genomför verksamhet med flera studieförbund ska det ske i öppen dialog med alla parter.

Samverkan med föreningar och andra samverkansparter

Vid omfattande verksamhet ska följande dokumentation finnas:

- För att säkerställa att föreningar och andra samverkansparter är demokratiskt uppbyggda bör följande dokumentation göras och finnas tillgänglig: ansvarig kontaktpersons kontaktuppgifter, föreningens organisationsnummer, adress till egen föreningslokal, senaste årsmötesprotokoll, styrelse, stadgar samt bankgiro kopplat till organisationsnummer.
- En rimlighetsbedömning av verksamhetens omfattning och innehåll.
- En bedömning och dokumentation av eventuell kostnads- ersättning till samverkansparten.
- Dokumentation av annat stöd som studieförbundet ger till samverkanspartens folkbildningsverksamhet, t. ex lokaler, studiematerial, marknadsföring och fortbildning.

Oanmält besök vid risk för avvikelse

Studieförbundet rekommenderas göra oanmälda besök hos samverkansparter där det bedöms föreligga förhöjd risk för avvikelse enligt risk- och sårbarhetsanalys.

Lokaler

Lokalen för arrangemanget ska vara lämpad för planerad verksamhet och i förväg godkännas av anställd på studieförbundet.

Studieförbundens överenskommelse om kulturprogram

Folkbildningsrådets beskrivning av villkoren för kulturprogram i "Statsbidrag till verksamhet i studieförbunden – villkor och fördelning 2024":

Kulturprogram kan vara föreläsning, sång/musik, dramatisk framställning, film/foto/bild, dans, utställning, litteratur, konst/konsthantverk eller tvärkulturell verksamhet.

Kulturprogram ska:

- Framföras inför, eller tillsammans med, minst fem deltagare utöver medverkande och studieförbundets ledare.
- Utannonseras i förväg.
- Pågå minst 30 minuter.

Deltagarna ska:

- Fylla minst 13 år under verksamhetsåret.

Ett sammanhållet arrangemang som vänder sig till samma deltagare rapporteras som ett kulturprogram även om det innehåller flera medverkande eller olika kulturformer.

Flera studieförbund kan samverka om att med statsbidrag finansiera ett kulturprogram vid större evenemang.

Utställning kan endast rapporteras en gång per plats den visas, oavsett visningstidens längd.

Studieförbundens tolkningar och rekommendationer för kulturprogram:

Avgränsning av många och likadana kulturprogram

Överenskommelsen innebär en begränsning av antal kulturprogram med likartat innehåll, som kan rapporteras som underlag för statsbidrag. Begränsningen gäller samma samverkanspart och som genomförs i samma kommun.

Studieförbundet får maximalt rapportera sextio (60) kulturprogram, med samma samverkanspart och kommun och med samma huvudsakliga innehåll under ett verksamhetsår, som underlag för statsbidrag. Om samverkansparten är en kommun eller region, ska adressen styra begränsningen. För digitala kulturprogram gäller begränsningen hela avdelningen/regionen med samma samverkanspart och samma huvudsakliga innehåll under samma verksamhetsår.

Exempel kan vara återkommande visningar av utställningar, musikuppträdanden och föreläsningar med samma innehåll eller tema.

Utställningar

- En utställning ska vara upplagd så att den kan engagera deltagarna i minst 30 minuter. För att samma utställning ska kunna rapporteras som ett nytt kulturprogram på samma plats krävs att det gått ett (1) år sedan utställningen invigdes.
- Studieförbundets representant ska närvara vid utställningens öppnande. Som deltagare räknas de som närvarar vid öppningen.
- En ny utställning betyder att utställningens innehåll är utbytt i sin helhet.
- En utställning kan inte visas enbart i förbigående via exempelvis skyltfönster, anslagstavla, korridor, genomfarter eller liknande. Flera personer (minst fem) skall kunna vistas på platsen samtidigt. Platsen skall vara tydligt markerad.

Ett eller flera kulturprogram

- Grunden är att på samma scen under en dag eller en kväll och för i stort sett samma publik/deltagare rapporteras endast ett kulturprogram som underlag för statsbidrag.
- Olika kulturprogram från samma scen under samma dag/kväll kan endast rapporteras om det är planerat och utannonserat som skilda kulturprogram i förväg.
- Det ska då vara minst 30 minuter mellan kulturprogrammen, vända sig till olika publik/deltagare samt ge tid för byte av såväl publik/deltagare som artister/medverkande på scen.
- Ett kulturprogram på en annan scen inom området kan rapporteras om samtliga villkor är uppfyllda.

Övrigt

- Information eller marknadsföring, vare sig om den egna verksamheten eller annat, är inte ett kulturprogram som kan bilda underlag för statsbidrag.
- Aktiviteter som mässor, öppet hus, festivaler, kulturdagar, stadsfester, marknader och liknande kan inte rapporteras som kulturprogram. Däremot kan kulturprogram som arrangeras under sådana event rapporteras.
- Kulturprogram i privata bostäder kan endast ske i särskilt motiverade undantagsfall. Exempel på undantag kan vara en ateljé i en privat bostad, en hantverkarens verkstad i bostaden, författarhem, prästgård och liknande.
- När flera studieförbund samverkar vid större kulturprogram ska ett förbund utses till huvudarrangör, och samtliga medverkande förbund representeras av egen kulturprogramsledare.
- Kulturprogrammets målgrupp är ungdomar (från det år man fyller 13 år) och vuxna. Kulturprogram där målgruppen är barn, exempelvis barnteater, kan inte rapporteras som underlag för statsbidrag.

Studieförbundens överenskommelse om grundläggande ledarutbildning

Folkbildningsrådets beskrivning om ansvar för pedagogiken i "Statsbidrag till verksamhet i studieförbund – villkor och fördelning 2024, avsnitt 4.1.3":

Den viktigaste delen av studieförbundets pedagogiska ansvar är att utbilda och godkänna ledare för studiecirklar och övriga aktiviteter.

Studieförbundets lokalavdelningar ska ha rutiner för godkännande av dessa ledare. Ett godkännande innebär att lokalavdelningen bedömer att ledaren är lämplig för och har den kompetens som krävs för uppdraget.

Studieförbundens gemensamma tolkningar och rekommendationer för cirkelledarutbildning:

Studieförbundens gemensamma syn på folkbildningspedagogik utgår från:

- Alla människors lika värde.
- Alla människors rätt till demokratiskt lärande och delaktighet.
- Erfarenhetsbaserat lärande med stort deltagarinflytande.

Utöver den gemensamma grunden har varje studieförbund sin särart och profil som utgår från varje studieförbunds värdegrund. En ledare förväntas känna till denna och förstå folkbildningspedagogiken.

Studieförbunden har gemensamt kommit överens om att grundläggande ledarutbildning ska innehålla följande delar:

- Kunskap om folkbildning i allmänhet och det egna studieförbundet i synnerhet.
- Folkbildningspedagogik och ledarrollen inom folkbildning.
- Kunskap, lärande och grupprocesser.
- Studieförbundets arbete med uppföljning av verksamheten.
- Korrekt närvarorapportering.
- Kunskap om hur studieförbundet hanterar personuppgifter och följer gällande lagar kring dataskyddsförordningen.

Studieförbundens överenskommelse om Offentlig redovisning av folkbildning med samverkanspart

Studieförbunden samverkar med en rad olika föreningar, organisationer och grupper. Samarbetet ser olika ut för olika samarbeten, och varierar över tid utifrån vad samverkansparten önskar och är i behov av.

Grunden för allt samarbete utgår från de villkor som finns för statsbidraget, gemensamma överenskommelser mellan studieförbunden samt egna riktlinjer och beslut kring folkbildningsverksamheten.

Studieförbunden vill som en del i sitt kvalitetsarbete säkerställa att offentliga medel går till det dem är avsedda för. Som ett led i detta arbete ska en kommun eller region kunna få kännedom om den folkbildningsverksamhet som bedrivs med offentliga medel genom att varje studieförbund öppet redovisar verksamheten med de samverkanspartner som har fler än tio deltagare.

Definition samverkanspart

I detta sammanhang avses alla samverkanspartner; föreningar, organisationer, grupper, nätverk etc.

I rapporten får endast samverkanspart med fler än 10 deltagare redovisas. Detta för att värna enskildas integritet.

Hur tas uppgifter fram

För denna redovisning ska befintliga data i rapporteringssystemet Gustav användas.

Vem tar fram uppgifter

Respektive studieförbund äger sin egen data. Det är endast studieförbundet som har rätt att ta fram efterfrågade data om samverkanspartner.

Rapporten ska innehålla:

- Namn på samverkansparten
- Antal unika deltagare i gruppverksamhet (studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet)
- Antal arrangemang i gruppverksamhet (studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet)
- Antal studietimmar i gruppverksamhet (studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet)
- Antal kulturprogram
- Antal deltagare i snitt per kulturprogram

Redovisningen enligt ovan görs per samverkanspart, och endast dem med fler än 10 deltagare.

Punkterna 2–6 avser statistik för föregående års verksamhet eller slutrapporterad verksamhet innevarande år.

Personuppgifter ska inte finnas med i rapporten, då studieförbunden ska värna deltagares personliga integritet.

Unika deltagare redovisas i de bägge gruppverksamheterna. I kultur-

program redovisas endast ett deltagarsnitt, då uppgift om personnummer inte finns.

Rapporten tas fram vid förfrågan från kommun eller region, eller som eget underlag vid kontakt med politiker och tjänstepersoner.